

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An per quodvis mortale peccatum graviter violatur hoc præceptum,
ita ut circumstantia Festi addat novam speciem malitiæ Mortalis contra
Religionem, in Confessione exprimendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

parare medicamenta infirmis tunc egentibus, non tamen pauperibus danda per annum, saltem si hoc fieri possit alio tempore. Nam ex Matth. 12. licet die Sabbati benefacere proximo indigenti. Cùm enim charitas sit finis præceptorum, nulla debent ejus exercitium impedire. Præterea tenemur diligere proximum sicut nos ipsos: si ergo ob propriam necessitatem licet, etiam licebit ob necessitatem proximi.

4. Consuetudo ab Episcopis permessa. Sic venatio, & piscatio moderata ex recreationis causa extra Officia divina, nec non emptiones, ac venditiones rerum parvi momenti, præsertim ad victum quotidianum necessariorum clausâ officinâ, dicuntur in variis locis permissæ. Item excusant Barbitonforem, qui sciente nec vetante Episcopo artem suam exercet erga rusticos, & opifices, qui aliis diebus eum adire nequeunt, aut nollent: alioquin se, ac suam familiam sustentare non posset.

5. Dispensatio legitima Papæ, vel Episcopi; vel etiam Parochi ex consuetudine ob gravem, & justam causam, quando non datur facilis accessus ad Episcopum.

Q. 3 An per quodvis mortale peccatum graviter violatur hoc præceptum, ita ut circumstantia Festi addat novam speciem malitiae Mortalis contra Religionem, in Confessione exprimendam?

Resp. Multi negant, quia 1. Peccatum non

non est opus servile propriè, sed solùm metaphoricè; nam non est opus proprium servorum, sed commune omnibus etiam Nobilibus: verba autem præcepti sunt propriè accipienda. 2. Hoc repugnat praxi, & persuasioni fidelium ac Confessoriorum; nam nec pœnitentes hanc circumstantiam confiteri solent, nec de ea interrogari. Fatentur quidem peccatum esse magis contra finem præcepti, nempe cultum Dei in genere, quàm sit opus servile; sicque explicant textus Patrum objici solitos. At negant esse contra substantiam præcepti prohibentis opera servilia, & cultum illum specialem, qui tunc præcipitur per abstinentiam ab opere servili. Jam verò, inquirunt, finis præcepti, non semper est præceptus. Item fatentur quòd circumstantia illa diei sacræ per se addat malitiam venialem.

Alii affirmant & probant. 1. ex S. August. serm. 22. *Ille verò observat Sabbatum, qui non peccat. Ita enim præcipitur: omne opus servile non facietis. Omnis, qui facit peccatum, servus est peccati.* Ex S. Greg. Nyssen. homil. 7. in Eccles. *Quærendum est ergo, quid sibi velit præceptum otii Sabbati? ... ut nihil agamus illorum, quorum opus est vitium.* Ex S. Thom. qui 2. 2. q. 122. a. 4. ad 3. dicit expressè: peccata contrariari observantiæ Sabbati, & magis agere contra hoc præceptum, qui

peccat mortaliter, quam qui laborat. Et ex S. Antonin, p. 1. tit. 14. c. 4. §. 4. ibi: *Talis circumstantia, scilicet in die Festo, trahit peccatum in aliam speciem. Nam fornicans in Festo facit contra duo præcepta, scilicet, non machaberis, & illud de sanctificatione Sabbati.* 2. Ex cap. 1. de feriis. *Omnes dies Dominicos cum omni veneratione decernimus observari, & ab omni illicito opere abstinere & ex can. 1. dist. 5. ex lib. de vera & falsa poenit. consideret qualitatem criminis in loco, in tempore; oportet enim pœnitere fornicantem, Si in loco sacro... Si tempore orationi constituto, aut festivitate Sanctorum... Omnis ista varietas consistenda est, & deslenda.* 3. Quia omne opus servile prohibetur. Peccatum autem est opus maxime servile, juxta illud Jo. 8. *qui facit peccatum, servus est peccati.* 4. dies Festi sunt tempus ab Ecclesia determinatum ad implendum præceptum divinum naturale præscribens, ut homo sæpe Deum colat, & rebus divinis vacet, & ad hoc se liberum, ac expeditum præstet, vitando scilicet ea, quæ eum impediunt à divino servitio, quale est omne opus servile, & præsertim peccatum, quod magis servitium Dei impedit, quam opus manuale. Quod si pœnitentes hanc circumstantiam non confiteantur, dicunt, hoc provenire ex defectu instructionis.

Alii verò, quibus assentior, distinguunt,
&

& docent peccata, quæ includunt oppositionem specialem, vel afferunt impedimentum sanctificationi Fæstorum, ut cum reddunt hominem incapacem applicationis ad divina, ut ebrietas, quæ longo tempore privat potestate proxima vacandi rebus divinis, item seditio, &c. prohiberi hoc præcepto, & contrahere malitiam mortalem contra religionem: secus de aliis. Patres autem supra citati videntur posse intelligi de fine præcepti, vel de sensu ejus mytico.

Q. 4. *Quanam opera diebus Fæstis exercenda sunt?*

Resp. I. Generatim opera Religionis, Pietatis, & Charitatis, ut sunt interesse officii divinis, Missæ, & Vesperis, orare, piè meditari, libros spirituales legere, audire conciones, sacramenta suscipere, visitare infirmos, & carcere detentos, &c.

Prob. 1. Ex Deut. 5. *Observa diem Sabbati, ut sanctifices eum.* Hoc verbo, (inquit Catech. Rom.) *Ostenditur Sabbati diem religiosum esse, divinisque actionibus, & sanctis rerum Officiis consecratum. Itaque diem Sabbati tum plenè, & perfectè celebramus, cum pietatis, & religionis Officia Deo prestamus.* Dies autem Dominica substituta est ab Apostolis Sabbato cum obligatione eam sanctificandi, ac co-

Ll s lendi